

Ellenállási akció a gócponton

A világhírnévre szert tett magyar szabadságharcos: Szűcs Sándor

Az 1956-os forradalom idején nagy hadászati jelentősége volt Záhonynak, és kitüntetetten fontos személyiséggé vált Szűcs Sándor állomásfőnök-helyettes. A megyei Fehér Könyv 37. oldalán erről ez olvasható: „Záhonyt fontos gócnak tekintette az ellenforradalom, s ezért nagy erővel látott akcióhoz.

Az ellenforradalom vezéralakja Szűcs Sándor állomásfőnök volt. Szűcs azzal kezdte, hogy ő sohasem volt kommunista, hanem szociáldemokrata érzelmű. Nemcsak a vasúti irányítást vette a kezébe, hanem átvette a parancsnoklást a katonai egységek felett, és nemzetiséget szervezett, s ő maga is fegyveresen járt-kelt. Minden erejével azon volt, hogy megakadályozza a szovjet csapatok magyarországra érkezését. A vágánykeresztezések közé vasércet, kokszot és egyéb árut börtött, vasúti kocsikat állíttatott keresztbe, sőt még fegyveresen is ellen akart állni.

Őt is elhurcolták

E 77 oldalnyi és a megyei tanács vb által megjelentetett könyvecske közismerten alig tartalmaz igaz adatokat, azonban a fenti idézet kivételesen megfelel a valóságnak.

Tény az is, hogy a nyíregyházi rádió már 1956. október 30-i, rendkívüli, 22 óra 15 perckor kezdődött adásában közölte: „Záhonyból jelentették, hogy egy hadosztály már átkelt a Tiszán, egy másik hadosztály a záhonyi tüzérségi laktanya és a tiszai átkelőhely között kompon kel át, míg más hadosztályok Záhony és Tiszabéd között várakoznak az átkelésre.”

Amikor a ponto-hídon be-

jöttek a „baráti segítséget” hozó szovjet tankok, 1956. november 4-én hajnalban a záhonyi tüzérlaktanyát minden további nélkül egyszerűen szétlőtték. Természetesen ezután Szűcs Sándor is azok közé került, akiket elhurcoltak a szovjetunióbeli Ungvárra, és vallattak. Soruk itt csak akkor fordult jobbra, amikor a fiatal magyar felkelőknek a Szovjetunióba történt tömeges deportálása lelepleződött, főleg a vasutasok és a környék lakosságának a segítségével, és azonnali visszahozatalukat a nyíregyházi üzemek munkástanácsai 1956. november 15-én elemi erővel követelték(!) Münnich Ferenctől, a fegyveres erők teljhatalmú miniszterétől. Így először a tatabányai Bányásziskola 16–17 éves tanulóit, majd a nőket (a Nyugati pályaudvar takarító személyzetét) engedték haza, s ezután következtek csak a „kemény ellenforradalmárok”. Visszafelé Szűcs Sándor és társai Beregsuránynál lépték át a határt, s a papírforma szerint már nem is létező ÁVH tisztjei leponyvázott teherautón szállították őket a nyíregyházi börtönbe. Itt újabb szovjet–magyar kihallgatások következtek, s végül elengedték őket. Persze csak átmenetileg, s inkább csak taktikából: az otthoni kapcsolatok, ismerősök leleplezése céljából. Szerencsére Szűcs Sándornak sok jóakarója is volt, s egyikük jelezte: azonnal hagyja el az országot, mert rövidesen újból letartóztatják. Budapestre utazott ekkor társaival (köztük: Kovács István nyírbátori állami közjegyző, mátyásfalvi lakos), majd dél felé vették az irányt és Jugoszláviába szöktek. Innen került Szűcs Sándor a távoli Norvégiába. Itt eleinte gyár-

Tidene forandrer seg: For 30 år siden advarte norsk polit NSB-ingeniør Sándor Szűcs (i midten) øst-europeiske ambassader. De frykter at han kunne «forsvinne»/bli kidnappet. Nå blir den til samme ambassaden. Her hilser han på Ungarns nye utenriksminister Geza Jeszenszky (t.v.), ambassadør i Norge Dr. Gabor Nagy.

Szűcs Sándor 1991 áprilisában az oslói követségen fogadja Jeszenszky Géza külügyminiszter gratulációját

ban dolgozott, tanult, egyetemem végzett (már itthon is járt a műegyetemre). Pár év múltán így már tudták alkalmazni a norvég vasutak vezérigazgatóságán, s irányításával modernizálták Osló pályaudvarait.

Menedék Norvégiában

Két éve nyugdíjas, de felkérésre tanácsadóként bejár a hivatalába és az utódját bevezeti a vasútirányítás tudományába. Most 72 éves és meglepően fiatal, tevékeny. Norvégia nemcsak menedéket adott a Kádárék által körözött magyar szabadságharcosnak, hanem feleséget is: Unni Berger Madsen személyében.

Az utóbbi két évben többször járt Magyarországon.

Meg sem álmódhatta, hogy még ezt megéli! Eleinte a norvég vasutasok hivatalos delegációjának tagjaként (Budapest, Győr, Mátészalka, Debrecen, Miskolc, Záhony), majd most már szabadon, sőt ünnepeken. Itt bemutatott fényképünk a tőle kapott norvég vasutaslap: a Jernbanemanden című újság 1991. év 5. számának a 10–12. oldalain róla közölt cikk 9 fényképének egyike. Ezen a külügyminiszterünk gratulál 1956 egyik hőségének, a vasutas ellenálló Szűcs Sándornak az oslói magyar követségen.

A legfőbb ideje, hogy itthon is megjegyezzük ennek az immár világhírű magyar vasutas szabadságharcosnak a nevét és hősiességét!

D.F.A.